

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1670

Quæst. 8. Qua ratione se gerat voluntas Dei; aut se gerere possit circa non
entia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77011)

quando illæ sunt malæ moraliter, aut aliquid moralis malitiæ.

Propositio 2.

111 Deus ne materialem quidem actum peccati velle potest prout est à creaturâ, quæ solùm ratione fundat malitiam: bene tamen prout est à se concurrente cum creaturâ.

Ratio prioris partis est. Quia, si Deus suâ voluntate amplecteretur physicam illam, seu materialem prauitatem, & dissonantiam, quam habet actus peccati, prout est à creaturâ, non posset non peccare. Quandoquidem non ob aliud peccat creatura, nisi quia suâ voluntate eandem physicam dissonantiam amplectitur liberè. Mitto alias huius partis confirmationes. De quibus alibi. Vbi agitur de prædefinitione actus materialis peccati. Posterioris autem partis ratio est. Quia actus peccati prout à Deo ne physicè quidem, seu materialiter est prauus, seu dissonus, sed prorsus honestus, & consonus, vt ibidem latius exponitur.

Propositio 3.

112 Non video repugnantiam in eo, quòd Deus actum honestum quoad honestatem odio habeat titulo alicuius malitiæ tali honestati annexæ.

Est contra Ruiz supra sect. 1. num. 21. Vbi asserit, Deum nullatenus odisse posse bonum honestum: quia euidem rationis est, amare malum, & odisse bonum oppositum; nec minus turpe est, odisse bonum honestum, quam velle malum turpe. Ego verò censeo, tunc solùm esse euidem rationis, quod ad rem attinet, amare malum, & odisse bonum oppositum, quando malum, & bonum contradictoriè opposita sunt: non verò iridem, quando aliter opponuntur. Bonum autem honestum, & malum turpe non opponuntur contradictoriè, vt constat. Atque adeò non pariter in præfenti de amore, & odio eorum videtur mihi philosophandum.

113 Cuius rei explicandæ gratiâ noto, amorem quemlibet suapte naturâ, & essentia tendere ad dandam, vel conseruandam, vel saltem approbandam, & quasi ratam habendam existentiam obiecti amati. Cùm tamen odium quoduis naturâ suâ veluti conetur oppositum; nempe, destruere, vel impedire, aut saltem reprobare existentiam obiecti odio habiti. Odium quippe, & amor voluntatis quadantenus assimilantur assensui, & dissentui intellectus, siue affirmationi, & negationi; quarum prior quasi adstruitur, posteriori quasi destruitur obiectum. Hinc fit, vt, cui non est licitum, dare existentiam alicui obiecto præcisè propter ipsum, nec licitum, sit illud amare. Dico præcisè propter ipsum. Quia sæpe non licet, dare existentiam obiecto non propter ipsum, sed propter aliud ex eo sequitur, vel ei annexum. Quo casu non est illicitum, tale obiectum ab alio præcisum amare aliquo affectu simplici. Ecce cur neque Deo, neque creaturis est licitum vel simplex amor de malitiâ peccati: quia neque Deo, neque creaturis fas est causare malitiam peccati. E contra verò ex eodem fun-

damento fit, vt, cui non est licita destructio, aut impeditio alicuius obiecti præcisè propter ipsum, nec odium adhuc simplex talis obiecti sit ei licitum. Sic cenleo, neque Deo, neque creaturis licitum esse odium de carentiâ, seu non existentia malitiæ peccati: quia neque Deo, neque creaturis est licitum auferre, vel impedire talem carentiam per positionem, aut conseruat, nem ipsius malitiæ. Ex quo patet id, quod dicebamus, eiusdem rationis esse, quod ad præfens attinet, amare malum, & odisse bonum contradictoriè oppositum tali malo.

Cæterum; quia destruere, vel impedire bonum honestum per positionem, aut conseruationem carentiæ eius illicitum non est, quando illud non est obligatorium, vt sæpe contingit; quemadmodum est semper illicitum, causare, vel conseruare malum turpe, sublata, vel impedita eius carentiâ. Ideo nulla cernitur ratio, cur bonum honestum non obligatorium non possit licitè odio haberi, & carentiâ eius amari, et si malum turpe licitè non possit amari, neque carentiâ eius odio haberi. Tota enim ratio, cur amor mali turpis, & odium carentiæ eius non licet, est: quia neque tale malum adstruere, neque eius carentiam destruere licet; & amor ad adstruendum, odium verò ad destruendum tendit suapte naturâ, vt præmissimus. At hæc ratio in bono honesto non obligatorio, & eius carentiâ non adicit: quia & tale bonum destruere, & eius carentiam adstruere, licitum est, vt adnotauimus. Cùm igitur, si odium boni honesti non est illicitum, aliunde nequeat illud Deo repugnare; vt ex superius dictis satis est notum: conficitur, nullam cerni repugnantiam in eo, quòd Deus bonum honestum, quoad honestatem odio habeat titulo alicuius malitiæ tali honestati annexæ, vt dicimus in propositione. Quemadmodum cætera bona physica titulo alicuius malitiæ ipsius annexæ odisse potest, vt supra ex sententiâ omnium statutum est.

QVAESTIO VIII.

Qua ratione se gerat voluntas Dei. Aut se gerere possit circa non entia.

115 Pro resolutione sunt supponenda, quæ in simili supposuimus supra agentes de scientiâ Dei disp. 25. q. 5. ex latius traditis ex professò in Pharo Scient. Primò; non ens bifariam sumi; pro negatione scilicet, siue carentiâ entis; & pro chymarâ impossibili: & de vtroque esse agendum. Secundò; chymarâ impossibilem esse, quæ ex suo conceptu obiectiuo annexam fert secum contradictionem, ita, vt, si existeret, duo contradictoria simul existerent; sicut ens possibile est, quod ex suo conceptu ab omni contradictione est immune. Tertio; chymararum impossibilem alias conceptibiles esse per proprias species; alias dumtaxat per alienas; & priores quidem veram quiditatem habere intra statum quiditatum; posterioris verò non item: tum priorum veras negationes à parte rei dari; secus posteriorum. Quarto; circa de prioribus tantum venire agendum impræfentiarum. Quarto; negationes entium tum impossibilem, tum possibilem nullam habere quidi-

quiditatem positivè conceptibilem à cognoscentibus per species proprias; ab eisque proinde veritates negativas non aliter iudicabiles esse, quàm per iudicia negativa tendentia permodum recessus, siue remotioris in entia negata: cum tamen à nobis cognoscentibus per species alienas, sicque concipientibus negationes ad instar entium, iudicabiles illæ sint tum per iudicia negativa, tum per affirmativa æquivalentia; vt idem æquivalenter sit dicere, *Petrus non existit*, atque, *Negatio Petri existit*: sicut etiam à conuerso æquivalenter idem est, *Negatio Petri non existit*, atque, *Petrus existit*.

116 Vnde necessariò consequitur, licet apud nos negationes formaliter sint amabiles, & odibiles per actus tendentes in ipsas amoris, & odij; apud cognoscentes tamen per species alienas æquivalenter tantum esse eas amabiles, & odibiles per actus odij, & amoris tendentes in entia negata. Itaque apud illos aliud non est, amare negationem, quàm, odisse ens negatum; & aliud non est, odisse negationem, quàm, amare ens negatum: sicut aliud non est, affirmare negationem, quàm negare ens negatum: & aliud non est, negare negationem, quàm affirmare ens negatum. Cum tamen nos speciali actu amoris diverso ab odio entis negati soleamus amare negationem, speciali que actu odij diverso ab amore entis negati soleamus negationem odisse. Sicut etiam speciali actu affirmationis, aut negationis negationem ipsam soleamus affirmare, aut negare. Cui consuetudini assuefacti, etiam cum de Deo loquimur, actus istos positivos aut intellectus, aut voluntatis soleamus circa negationes ipsi attribuere; quod & nos fortasse non semel in hoc Opere facimus: semper tamen, quod dicimus, per quamdam solam æquivalentiam, intelligendum est, esse verum, iuxta doctrinam hic suppositam, & sæpe aliàs à nobis traditam.

117 His suppositis, circa præsentem questionem Salas 1. 2. tract. 6. disput. 1. sect. 5. ante questionem. 7. Card. de Lugo tom. de Pœnit. disput. 7. sect. 9. num. 150. & Ripalda in manuscript. de Volunt. consent. Deum bene posse velle impossibile sub conditione, quod esset possibile, affectu conditionato, quantum de se est efficaci. Id quod de Angelis, in quibus, inquit Lugo, videtur esse eadem ratio, concedit vt certum Soar. lib. 7. de Angelis cap. 12. num. 20. Vazq. verò 1. 2. disput. 42. cap. 5. num. 23. Montefin, disput. 17. quest. 4. num. 96. & 100. Gaspar Hurt. disput. 4. de Actib. human. diss. 11. & Hemelm. tit. 7. disput. 2. cap. 3. num. 13. & cap. 6. num. 22. & disput. 5. cap. 2. num. 1. docent, Deum bene posse amare simplici affectu impossibile per accidens; (quale appellant id, quod ex suppositione possibili impossibile est, vt, Petrum non peccasse ex suppositione, quod peccauit); secus verò impossibile per se, (quod absolute, & simpliciter est impossibile, vt chymæra), adhuc sub conditione, quod illud possibile esset. Docti tamen Recentiores affirmant, etiam impossibilia per se posse à Deo amari affectu simplici, quatenus illa adhuc vt talia bona esse possunt entibus possibilibus: homini enim, inquirunt, bonum est, quod illi sit impossibilis infinita tristitia; quod sit impossibilis in Dæmone potentia ad eum annihilandum, &c. Iam verò circa alterum genus non entium, scilicet circa negationes vix quidpiam tactum ad propositum reperitur apud Auctores.

Propositio. 1.

Chymærae impossibiles simplici affectu possunt amari à Deo. Secus affectu conditionato sub conditione, quod essent posibles.

Prior pars proportionis constat ex doctrinâ tradita tom. 1. disput. 15. quest. 9. proposit. 4. Vbi ostendimus, chymæras impossibiles bonitatem transcendentem habere intra suum statum quiditatum tum absolutam, qua in se sunt bonæ, tum respectiuam, qua bonæ sunt sibi; tum bonitatem respectiuam ad alia entia, quibus earum impossibilitas bona est. Penes quos proinde bonitates bene possunt amari à Deo simplici affectu. Qualiter ab ipso omne bonum amabile est.

Quod à si chymæra, quæ impossibilia per se dicuntur, complacentiam simplicem Dei terminare valent, potiore iure illam terminare valebunt impossibilia illa ex suppositione, quæ impossibilia per accidens appellantur, vt satis ex se est notum.

Posterior autem propositionis pars constat ex vniuersali doctrinâ traditâ in Pharo Scient. disput. 10. quest. 4. num. 229. & disput. 11. quest. 2. num. 85. vbi ostendimus, à cognoscentibus per species proprias nullatenus concipi posse aut identitatem fictam extremorum reuera distinctorum; aut distinctionem fictam extremorum, quæ reuera sunt idem: atque ita obiecta seu absoluta, seu conditionata talem identitatem, aut distinctionem inuoluentia dumtaxat posse esse obiecta cognoscentium per species alienas. Cum ergo obiectum illud, *Si chymæra esset possibile, existeret*, identitatem fictam chymærae cum possibilitate, seu cum potentia ad existendum inuoluar, nullatenus illud esse potest obiectum intellectus diuini; & consequenter neque diuine voluntatis. Nequit igitur Deus velle chymæram affectu conditionato sub conditione, quod esset possibile.

Propositio. 2.

Chymærae impossibiles, qua ratione malæ esse possunt aut absolute, aut respectiuè, eadem terminare possunt odium, seu displicentiam Dei.

Posse eas malas esse intra suum statum quiditatum tum absolute in se, tum respectiuè ad entibus, constat ex generali doctrinâ traditâ de istâ disput. 15. citatâ ex tom. 1. quest. 10. & 11. Quo posito, propositio est certa. Quia omne malum qua tale sub odium, seu displicentiam Dei cadere posse, certum est.

Sed dubitari potest, vtrum Deus absolute efficaciter possit nolle, vt chymærae impossibiles existant. Censeo, non posse. Quia voluntas diuina non potest conari efficaciter, vt sit, vel non sit id, quod aliàs independentè ab illâ necessariò est, vel non est: esset enim talis conatus frustraneus, & impertinens. Cum ergo chymærae impossibiles aliàs de suo sint necessariò existentes; nequit voluntas diuina per efficacem nolitionem earum conari, vt non existant. De quo iterum redibit sermo in simili disput. 34. 9. Pro-

Propositio. 3.

¹²³ **Affectus seu prosecutionis, seu fugæ, hoc est, seu amoris, seu odij, quos Deus habere potest circa chymæras impossibiles, non necessarii sunt, sed liberi.**

Hæc propositio eodem modo probanda venit, ac sunt probata proposit. 1. quæst. 5. & proposit. 4. quæst. 6. Recognoscantur ergo dicta ibi; & huic applicentur.

¹²⁴ Ex hac autem propositione infertur, Deum de facto circa chymæras impossibiles eos actus tum prosecutionis, tum fugæ habere, quos habere, sibi honestissimum, atque decentissimum est iuxta dicta in simili quæst. 4. proposit. 2. & quæst. 6. proposit. 5.

Propositio. 4.

¹²⁵ **Voluntas Dei per nullum actum positivum tendere potest in vilam entis negationem. Actus verò prosecutionis, quibus tendit in quoduis ens, æquivalenter sunt actus fugæ oppositi de negatione eius. Et actus fugæ, quibus tendit in quoduis ens, pariter sunt æquivalenter actus prosecutionis oppositi de negatione eius.**

Tota hæc propositio constat ex doctrinâ præmissâ num. 116. Neque aliâ eger probatione. Quotnam autem sint actus tum prosecutionis tum fugæ, quibus voluntas Dei tendere potest in quoduis ens. Et quinam utrorumque oppositi sint inter se, disput. 34. exponendum est.

DISPUTATIO 34.

De varietate, & passionibus actuum diuinæ voluntatis.

IN hac disputatione imprimis actus diuinæ voluntati possibiles enumerabimus; & speciatim percurremus. Deinde autem de eorum passionibus, siue affectionibus vel metaphysicis, vel physicis non nulla sub finem adijciemus.

QVAESTIO I.

Vtrum in Deo plures volitiones aliquâ ratione distinctæ concedenda sint.

NON dari in Deo plures volitiones distinctas realiter formaliter, certum secundum fidem est iuxta dicta supra disput. 31. quæst. 1. proposit.

2. Quòd autem neque dentur plures distinctæ formaliter ex naturâ rei, ex dictis contra Scotistas tum in Pharo Scient. disput. 13. quæst. 5. tum in tom. 1. huius Operis disput. 2. & 11. competentum est. Quæstio igitur solum est de distinctione virtuali, & de distinctione rationis.

Ruiz tom. de volunt. disput. 5. sec. 6. & Alarc. tract. 3. disput. 1. cap. 3. ne distinctionem quidem rationis cum fundamento in re admittunt inter diuinas volitiones, dicentes, Deum per vnicam simplicissimam formalitatem velle omnia, quæ vult; cuius obiectum formale est diuina bonitas; materialia autem cætera cuncta; ad quæ tamen pro eorum diuersitate diuersis quibusdam extensionibus, seu terminationibus extrinsecis terminatur. Plerique verò Theologorum oppositum videntur supponere; dum Deo diuersa decreta, diuersasque virtutes morales passim attribuunt. Quod, saltem iuxta sententiam non Connotantium, de diuersitate extrinsecâ connotatorum nequit intelligi: quare de diuersitate formalitatum, saltem ratione distinctarum, venit intelligendum. Addunt tamen non nulli, præsertim Recentiores, non solum per rationem nostram, sed etiam realiter virtualiter distingui plures volitiones in Deo. Quibus ego subscribens pariter de actibus diuinæ voluntatis philosophabor, ac de actibus diuini intellectus philosophatus sum supra, disput. 23. quæst. 4. Quò in multis subinde me remittam, ne actum agam.

Propositio. 1.

In Deo plures volitiones reperiuntur per rationem nostram distinctæ, etiam cum fundamento in re.

Quoniam ad distinguendas ratione nostrâ plures formalitates in eadem re indiuisibili sufficiens fundamentum est, eam ad plura connotata referri, relatæque ad illa non indiuisim, sed diuisiue accepta concipi à nobis. Constat autem, volitionem realem Dei ad ea omnia obiecta tanquam ad connotata referri, quorum volitio est; & respectiue ad illa diuisim sumpta concipi à nobis: quandoquidem Deum modò volentem vnum obiectum, modò volentem aliud concipimus cum veritate. Imo reipsâ vult modò obiecta, quæ potuit non velle, & non vult, quæ potuit velle. Quod distinctionem plûs quam rationis arguit inter diuinas volitiones iuxta mox dicenda. Neque enim distinctio sola connotatorum sufficit, vt ex doctrinâ stabilitâ disput. 31. quæst. 4. notum est. Vbi autem aliquod genus distinctionis quantumvis improprie reipsâ datur; quid vetat, dari distinctionem rationis? Aut cur ea sine fundamento in re dicetur fingi? Adde, ad distinguendas cum fundamento plures formalitates in eadem re, etiam relatæ ad vnum, & idem connotatum, fat esse, quòd ea diuersis modis ex suo conceptu tendat in illud. Sic enim secundum omnes distinguimus in Deo scientiam ab amore eiusdem obiecti. Quid ni igitur in ipso amore plures distinguemus actus penes diuersos modos tendendi in obiectum, absolutè, conditionatè, inefficaciter, efficaciter, per modum desiderij, per modum gaudij, &c?

Iam verò, quòd obiectum formale (penes 3
R R R cu-